

Luchtvervuiling Door Francesco Falciani (cc by-nc-nd)

Hoe vernietig je de planeet? Door fossiele brandstoffen jaarlijks met meer dan 112 miljard euro te subsidiëren

[MO*](#)

Vuile economie

Samen geven Europese overheden en de Europese Unie jaarlijks maar liefst 112 miljard euro subsidies aan de productie en consumptie van fossiele brandstoffen, zo meldt een nieuw rapport gepubliceerd door de Overseas Development Institute (ODI) en het Climate Action Network (CAN). Het meeste daarvan gaat naar het bouwen van infrastructuur voor gas en de transportsector.

Deze gigantische geldstromen staan volledig haaks op de doelstellingen waar de Europese Unie zich tijdens de Klimaattop van 2015 in Parijs voor engageerde. Tijdens de COP21 beloofde de Europese Unie

om naar een koolstofarme economie te werken met het doel om tot een nul uitstoot te komen vanaf 2050. De blijvende financiering van fossiele brandstoffen schendt de vereiste van het Parijs Akkoord die de deelnemende landen ertoe bindt om naar een klimaatvriendelijke economie te werken.

‘Deze studie toont hoe Europese overheden en de Europese Unie een afhankelijkheid van olie, gas en kool blijven subsidiëren.’

‘Deze studie toont hoe Europese overheden en de Europese Unie een afhankelijkheid van olie, gas en kool blijven subsidiëren en daardoor gevaarlijke klimaatverandering en luchtvervuiling in de hand werken met het geld van de belastingbetaler’ meldt Shelagh Whitley, hoofd van het klimaat- en energieprogramma bij het ODI.

‘De Europese subsidies aan fossiele brandstoffen komen van publiek geld’, vervolgt Whitley. ‘Dit budget zou dan ook voor publieke doeleinden gebruikt moeten worden en in onderwijs, gezondheidszorg, publiek transport, hernieuwbare energie en in het verminderen van lucht- en watervervuiling geïnvesteerd moeten worden.’

Transportsector

Uit het rapport blijkt dat de transportsector het meeste profijt heeft gekregen bij deze subsidiëringen. Maar liefst 49 miljard euro heeft deze mogen opstrijken, waaronder grote belastingvoordelen voor de dieselsector. Deze belastingvoordelen hebben er mee voor gezorgd dat diesel zo voordelig blijft.

Onderzoekers waarschuwen dat dergelijke belastingvoordelen het gebruik van diesel aanmoedigen, dit terwijl dieselwagens de grootste uitstoters van stikstofdioxide zijn en het steeds duidelijker wordt hoe omvangrijk de gezondheidskosten van dit fijn stof zijn. Longkanker en luchtwegklachten stijgen naarmate er hogere fijnstofconcentraties in de lucht te vinden zijn en beroven zo jaarlijks honderdduizenden Europeanen van het leven.

‘Europese subsidies voor de dieselindustrie zorgen ervoor dat koolstofarm transport, zoals elektrische wagens, economisch minder relevant zijn.’

De belastingvoordelen die de dieselsector ontvangt, zijn bovendien tegenstrijdig omdat ze de omschakeling naar meer duurzame vormen van transport bemoeilijken. Europese subsidies voor de dieselindustrie zorgen ervoor dat koolstofarm transport, zoals elektrische wagens, economisch minder relevant zijn.

Volgens Whitley zijn de subsidies aan diesel grotendeels een gevolg van een desinformatiecampagne van de industrie zelf, die zich profileerde als milieuvriendelijk. Subsidies aan diesel werden door sommige overheden daardoor gezien als overeenkomend met het klimaatakkoord. ‘We zijn hoopvol dat Europa haar financieringsmechanismen grondig zal herzien,’ meldde Whitley.

‘De EU moet haar subsidies aan fossiele brandstoffen stopzetten’, zei Wendel Trio, directeur van CAN Europa. ‘In plaats daarvan zouden de middelen van het EU budget en de EU ontwikkelings- en investeringsbanken ingezet moeten worden om te zorgen dat ze aan de klimaatdoelstellingen voldoen door te investeren in de overgang naar duurzame energie.’

Verantwoordelijkheid voor Europa

Europa’s inbreuk op de klimaatbeloftes dreigt de mondiale inspanningen om naar een koolstofvrije economie te evolueren in het gedrang te brengen. Om deze trend te stoppen, zo meldt het rapport, is het essentieel dat er officiële instanties worden opgericht die nauwlettend toezien op het subsidiebeleid van Europa.

‘Behalve een aantal vrijwillige instanties bestaat er geen allesomvattende EU-instelling die toeziet op de subsidies van de EU en haar lidstaten.’

Behalve een aantal vrijwillige instanties, zoals het Europese Semester, bestaat er geen allesomvattende EU-instelling die toeziet op de subsidies van Europa en haar lidstaten en die bedrijven en overheden

verantwoordelijk kan houden als ze op die manier milieuafspraken aan hun laars lappen.

Als Europa haar bredere economische, sociale en klimaatdoelstellingen wil bereiken, dan moet ze dringend een transparanter financieel beleid gaan voeren. Alle wilskracht en middelen zullen nodig zijn om naar een post-fossiel tijdperk te evolueren.